

Nr 7

Kulturutskottets betänkande i anledning av motioner om bidrag från kyrkofonden till bestridande av avlöningsförmåner för kyrkovaktmästare.

I motionen 1971: 19 av herrar Petersson i Röstånga och Andersson i Örebro har hemställts att riksdagen hos Kungl. Maj:t hemställer om utredning och förslag så att församlingar med låg skattekraft kan erhålla tillskott för kyrkoväktares avlöningsförmåner i likhet med vad som gäller för pastoratens kostnader för präster och kyrkomusiker.

I motionen 1971: 365 av herrar Josefson i Arrie och Börjesson i Glömminge har hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om prövning och förslag rörande utjämning genom kyrkofonden av pastoratets kyrkovaktmästarlönekostnader enligt i stort sett samma principer som gäller i fråga om kyrkomusikerlönekostnaderna.

De båda motionerna har samma syfte och överensstämmer i sak — och i vad gäller motionen 1971: 365 även i fråga om själva ordalydelsen i hemställan — med motionsyrkanden som tidigare prövats av riksdagen. I anledning av sådana yrkanden vid 1968 års riksdag erinrade tredje lagutskottet i sitt utlåtande 1968: 2 om att 1958 års utredning kyrka-stat i sitt betänkande nr X angående kyrklig egendom, skattefrågor och prästerskapets privilegier (SOU 1967: 46) uttalat sig med anledning av en av kyrkomötet till Kungl. Maj:t ingiven skrivelse med begäran om utredning om kyrkofondens framtida användning med särskilt beaktande av möjligheterna att ernå en skatteutjämning mellan församlingar med olika skatteunderlag. Utredningen framhöll i nämnda betänkande att en avsevärd utjämning av skillnaderna i skattetryck mellan församlingarna skett genom det nya skatteutjämningsystem som införts med giltighet från och med år 1966. Angelägenheten av en allmän skatteutjämning genom kyrkofonden hade därför enligt utredningen numera minskat. Utredningen erinrade vidare om den möjlighet församling har att ingå i ekonomisk gemenskap — samfällighet — med annan eller andra församlingar. Om denna möjlighet tillvaratogs räknade utredningen med att de ojämnheter i skattetrycket, som alltjämt kvarstod, i stor utsträckning skulle kunna elimineras. Utredningen ansåg att det kunde ifrågasättas om en utredning med sikte på skatteutjämning mellan församlingar vore påkallad. Tredje lagutskottet fann visserligen att ett tidigare

av utskottet gjort uttalande om önskvärdheten av en lättnad för de mindre församlingarna i fråga om utgifterna för kyrkovaktmästare alltjämt ägde giltighet men att någon åtgärd med anledning av de vid 1968 års riksdag föreliggande motionerna i ämnet inte var påkallad. Riksdagen beslöt att nämnda motioner inte skulle föranleda någon riksdagens åtgärd.

Utskottet. Som framgått av det föregående har den fråga som aktualiserats i motionerna 1971: 19 och 1971: 365 tidigare behandlats av riksdagen och även övervägts i andra sammanhang. Utskottet finner att de skäl som anfördes vid riksdagsbehandlingen av frågan år 1968 alltjämt äger giltighet. Därtill kommer att frågan om dispositionen och utnyttjandet av kyrkofonden sammanhänger med det utredningsuppdrag som lämnats 1968 års beredning om stat och kyrka. Med hänsyn till vad sålunda anförts anser utskottet att riksdagen inte heller nu bör hos Kungl. Maj:t begära någon prövning eller utredning med det av motionärerna angivna syftet. Utskottet avstyrker alltså motionerna och hemställer

att riksdagen avslår motionerna 1971: 19 och 1971: 365.

Stockholm den 25 mars 1971

På kulturutskottets vägnar

LENNART MATTSSON

Vid ärendets slutbehandling inom utskottet har närvarit herrar Mattsson i Lane-Herrestad (c), Björk i Göteborg (s), Larsson i Vänersborg (s), Källstad (fp), fru Sundström (s), herr Nilsson i Agnäs (m), fru Berglund (s), herrar Zachrisson (s), Leander (s), fru Mogård (m), herr Green (s), fru Ryding (vpk), herrar Olsson i Kil (fp) och Norrby i Gunnarskog (c).